Na 15. Novoročním přátelském setkání v Trojzemí se diskutovalo o vzdělávání

20. 01. 2015 13:10

TROJZEMÍ NISA - HRÁDEK NAD NISOU – LIBERECKÝ KRAJ - EUROREGION NISA.
Na hrádecké Kristýně se opět jednalo o vzdělávání a přeshraniční spolupráci

Již po patnácté se v sobotu 10. ledna 2015 uskutečnilo na hrádecké Kristýně nedaleko trojmezního styku tří hranic novoroční přátelské setkání k diskusi o aktuálních otázkách a spolupráci ve vzdělávání v Trojzemí Nisa.

Dvacet pět pedagogů, politiků a dalších přátel vzdělávání z česko-německo-polského Trojzemí se sešlo tradičně začátkem ledna na hrádecké Kristýně k neformální diskusi o spolupráci.

Při novoročním přípitku a přivítání účastníků ocenil starosta Hrádku nad Nisou Josef Horinka dosavadní přínos těchto setkání pro spolupráci obcí s Libereckým krajem v oblasti vzdělávání a pro navazování kontaktů přinášejících inspiraci pro spolupráci organizací a jednotlivců:

V roce 2001 se na Kristýně poprvé sešli pedagogové čtyř okresů nového Libereckého kraje na mezinárodním semináři Prevence v Trojzemí k diskusi o spolupráci při prevenci sociálně patologických jevů. V roce 2003 se opět na Kristýně setkali přátelé Lužických Srbů v rámci projektu Lužice a EU. Od roku 2005 se účastníci setkání věnovali Centru vzdělanosti Libereckého kraje, zahájení spolupráce českých a polských středních odborných škol v Trojzemí a spolupráci marienthalskou vzdělávací agenturou Pontes. V roce 2012 se na hradu Grabštejně uskutečnila konference ke kvalitě vzdělávání. V roce 2013 na ni navázala konference o technickém vzdělávání v Euroregionu NISA. Tématem loňského i letošního setkání byla Koncepce vzdělávání v Libereckém kraji s ohledem na technické vzdělávání a zaměstnanost lidí.

Sekání dalo i letos dobrou možnost výměny názorů různých účastníků, kteří dospěli k závěru, že společnou vizi je nutné v zájmu nás všech trpělivě diskutovat a uvážlivě postupně uskutečňovat

v Libereckém kraji, Euroregionu Nisa i v Malém Trojzemí:

> Luděk Vele, operní pěvec a patron hradu Grabštejn ocenil, že setkávání přinášejí například spolupráci s řediteli, učiteli a žáky středních odborných škol na zvelebení hradu Grabštejna Ve spolupráci se SŠSSD Liberec a SŠaMŠ Liberec, byl v posledních létech zrekonstruován historický altán, vylepšeno vybavení jeho výstavních prostor a vylepšeno vnější osvětlení hradu. To vše pod dohledem památkářů a na vysoké technické a řemeslné úrovni a také ve spolupráci se saskými partnery. V závěru se zmínil i o tom, že obětavá aktivní práce ve prospěch veřejnosti bývá někdy i předmětem podivného zájmu lidí, kteří ji neváhají i různými praktikami mařit. Také tomu musejí lidé dobré vůle umět účinně čelit.

- Vladimír Ort ze vzdělávací agentury Kustod Česká Lípa, která v různých krajích Česka úspěšně realizuje různé programy dalšího vzdělávání dospělých, uvedl, že jednou z důležitých úloh vzdělavatelů je sebevzdělávací i pracovní motivace lidí. Ta některým pracovníkům chybí, i když stát, kraj nebo jejich zaměstnavatel jim vytvářejí příležitosti ke zvětšování kvalifikace a lepšímu pracovnímu uplatnění. Motivace jednotlivců vzít aktivně svůj osud do vlastních rukou je jedním z hlavních cílů a náplní práce vzdělávacích agentur. Na tom agentury spolupracují se školami, jednotlivci, zaměstnavateli, úřady práce i dalšími organizacemi.
- Zdeněk Krabs, ředitel Liberecké střední odborné školy Na Bojišti, se zmínil, že vedle bohaté hlavní činnosti je jeho škola i servisním místem pro žitavskou firmu Umzüge Binsch. Tato spolupráce se rozvíjí a má kladný vliv na ekonomiku školy a na lepší osvojování němčiny učiteli a žáky školy. Na hradu Grabštejně učitelé a žáci jeho školy vyrobili a instalovali část vnitřního i vnějšího osvětlení. Tato činnost je motivuje k praktickému zájmu o jejich řemeslo.

- Michael Canov, starosta blízké Chrastavy a učitel chemie na libereckém gymnáziu hovořil o zlepšování vybavenosti chrastavských škol a o další péči o chrastavské žáky a pedagogy. Nejde přitom jen o průběžnou údržbu a péči. Jde tu i o zlepšování a rozšiřování vybavení. V současnosti se to týká např. i sportovního vybavení škol a zájmové činnosti dětí. Bývalý učitel jedné chrastavské základní školy a poté pracovník pedagogického centra v Liberci Vladimír Cvrček jeho slova potvrdil a přidal zkušenosti ze své dlouholeté aktivní účasti na fungování libereckých oddílů vodních skautů.
- Jaroslav Zámečník, dlouholetý člen řídícího výboru Euroregionu Nisa seznámil přítomné s hlavními aktivitami Euroregionu v oblastech projektování rozvoje měst a obcí ERN, v oblasti příhraniční spolupráce včetně podpory české-německé školy v Hrádku nad Nisou, spolupráce s Technickou univerzitou Liberec a s dalšími zájemci o Fond malých projektů Euroregionu Nisa.
- Ředitelka jablonecké Střední průmyslové školy technické Vlasta Fischerová seznámila přítomné s důsledky nedávné optimalizace této školy, kdy průmyslová škola ze středu Jablonce n. N. byla úředně sloučena se střední odbornou školou v Belgické ulici. Sloučení proběhlo celkem úspěšně, i když některé s tím související problémy byly zcela dořešeny teprve nedávno. Škola se vyrovnala s poklesem populační křivky i s všeobecným poklesem zájmu o technické obory a funguje ve stabilním režimu, kdy např. odborný výcvik všech žáků třetích ročníků učebních oborů probíhá ve firmách, tedy v prostředí možných budoucích zaměstnavatelů. Jako ukázku technických možností školy a reálného výstupu z projektu

„Firmičky“, dala p. ředitelka účastníkům pamětní mince školy navržené a vyrobené kompletně učni třetích ročníků v její škole.

- Radek Cikl, ředitel liberecké Střední průmyslové školy stavební pozdravil přítomné i jako bývalý náměstek pro školství v Libereckém kraji. Ocenil, že na setkání jsou všichni tři žijící radní pro školství LK. Zmínil se o tom, že podmínky škol jsou určeny nejen státním řízením a rozpočtem, ale jsou i věcí kraje a obcí, což je mnohdy věc dost komplikovaná. Kdo to měnit nezkusil, ten nemůže plně vědět o čem je řeč. V Libereckém kraji se situace vcelku zlepšuje a lepší je i zájem žáků o technické obory a to nejen v důsledku většího počtu dětí na základních školách.

- Pavel Tille, zástupce ředitelky sklářské střední a vyšší odborné školy v Novém Boru, hovořil o dobrém zajištění odborné výuky včetně náročného provozu sklářské hutě a mnoha dílen a ateliérů. Škola má dlouholetou spolupráci s žáky i učiteli ve více evropských státech. O technicko-uměleckou výchovu pečuje škola již několik let se svými sociálními partnery už od dětí předškolního věku - například při tzv. Předvánočních skleněných nocích. Odbornou a technicko-uměleckou kapacitu školy lze využít i při rekonstrukci vybavení Grabštejna, bude-li tam zájem o zakázkovou výrobu skleněného vybavení hradu.
- Jiří Langer, tiskový mluvčí Libereckého kraje a nezávislý publicista Josef Růžička ocenili, že podněty vzešlé z novoročních setkání dlouhodobě přispívají i k širšímu neformálnímu dialogu mezi pedagogy a regionálními politiky a vedou k mnoha praktickým výsledkům. Přispívá to k harmonizaci péče o vzdělávání a příhraniční spolupráci v Libereckém kraji.
- Eva Bartoňová, místopředsedkyně Českého statistického úřadu a předtím např. i časově první náměstkyně hejtmana pro školství Libereckého kraje seznámila přítomné s významem správného zacházení se statistickými daty a jejich relevantní interpretací. Důslednost a nezávislost ČSÚ bude proto potřebná i v budoucnu.
- Josef Šorm, ředitel liberecké Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné školy, připomenul tradice jeho školy pro vzdělanost a zaměstnatelnost obyvatel kraje i ve spolupráci s Technickou univerzitou Liberec, na které se absolventi SPŠSEaVOŠ velmi dobře uplatňují i v porovnání s absolventy gymnázií. Hospodářství mírně roste a technické vzdělávání nabývá zaslouženého významu pro jednotlivce i zaměstnavatele. Jeho škola proto motivuje nejen své žáky při mimoškolních akcích, kterých se mohou účastnit a účastní i další střední a základní školy a organizace vzdělávající učitele.
- Pavel Farský, místostarosta Hrádku nad Nisou, zdůraznil význam vztahu školního vyučování a souběžných, smyslupných a praktických zájmových aktivit na základních školách. Není to jen plané využívání volného času. Vede to k rozvoji myšlení i sociálních vazeb a také k zodpovědné volbě střední školy. To vše je součástí dobré profesní orientace dětí. Profesionální motivaci žáků bychom měli věnovat na základních školách větší pozornost. Bude-li to na základních školách v pořádku, projeví se to i v úrovni středních škol a připravenosti jejich žáků pro praktický život.
- Helena Neumannová, vysokoškolská učitelka a členka Akademického koordinačního střediska v Euroregionu Nisa na Technické univerzitě v Liberci seznámila přítomné s činností tohoto koordinačního střediska. Středisko sdružuje a organizuje spolupráci šesti vysokých škol v Euroregionu Nisa. Organizuje přitom studijní pobyty (mobilitu) studentů i učitelů, realizuje projekty. Tzv. NISA University například umožňuje dosáhnout bakalářského vzdělání tak, že její studenti v průběhu tříletého studia absolvují vždy jeden ročník v jedné ze zemí ERN. Získají tak snadněji jazykové i euroregionální kompetence.

Problémem je někdy snaha udržet absolventy TUL v Euroregionu. Jejich zahraniční zkušenosti jsou velmi cenné, a proto se jim musíme snažit vytvářet takové podmínky, aby v našem euregionu po absolvování studia zůstali a právě zde své zkušenosti využívali.

- Nový senátor za Českolipsko Jiří Vosecký, člen senátních výborů pro zdravotnictví a sociální politiku, pro dopravu a energetiku a člen Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova ocenil stabilizaci kamenickošenovské sklářské školy a zdůraznil, že základem každé dobré školy je dobrý a přitom důsledný učitel a také dobrá spolupráce školy s rodinou. Tomu je potřeba v kraji i v jednotlivých městech a obcích věnovat větší pozornost a vytvářet k tomu co nejlepší podmínky.
- Členka rady Libereckého kraje pro školství Alena Losová potvrdila neměnnost záměru kraje postupně uskutečňovat pozitivně orientovaná systémová opatření odpovídající zájmům sítě škol, vzdělanosti a zaměstnanosti obyvatel kraje. V současné době má Liberecký kraj např. záměr vybudovat sedm center odborného vzdělávání umístěných v sedmi střediskových středních odborných školách ve všech okresech kraje. Vzhledem k proměnlivým podmínkám na základních i středních školách Liberecký kraj nepřistoupil k nařízení jednotných přijímacích zkoušek na střední školy. Tyto jednotné zkoušky středním školám jen doporučil, čímž jim dal i možnost přizpůsobit přijímací řízení jejich konkrétním podmínkám. Některé střední školy v kraji jsou naplněny i na méně než 75 % jejich kapacity. Pokud někdy vyvstane nutnost omezení celkového počtu středních škol v kraji, bude Liberecký kraj usilovat, aby se to nedotýkalo jen sítě jím zřizovaných škol s tím, že v úvahu přitom musejí být brány i školy soukromé. V uplynulém roce Liberecký kraj posílil i finanční příspěvky na zájmové a sportovní aktivity škol a dalších zájmových a sportovních organizací. Tato i další hlediska se nyní uplatňují při tvorbě nového dlouhodobého záměru rozvoje školství v Libereckém kraji.
- Ředitel liberecké Střední školy strojní, stavební a dopravní Tomáš Princ, připomenul přínos akcí vzešlých z novoročních setkání na Kristýně i pro rozvoj technického vzdělávání na středních školách. V minulých letech se hledaly cesty jak přitáhnout mladé lidi ke studiu na škole s technickým zaměřením. V posledních dvou létech už zájem žáků například o strojírenské obory stoupá. SŠSSD Liberec má dlouholeté zkušenosti z mezinárodní spolupráce s několika partnerskými školami a organizacemi v Německu, Polsku a Švédsku. Velmi se osvědčila i předchozí šestiletá spolupráce se školami ve Zhořelci a Bogatynii, která dnes už nepokračuje pro zrušení partnerských škol na polské straně. Také po rekonstrukci historického altánu, provedenou našimi a německými tesařskými učni z Brandenburgu se ukázalo, že i německá škola má problém s naplněním některých řemeslných oborů. V loňském roce navázala SŠSSD nové partnerství s další střední odbornou školou v Polsku. Pomoc SŠSSD rekonstrukcím hradu Grabštejna s mezinárodní účastí bude pokračovat. Na letošním novoročním setkání byl projednán záměr doplnit již realizovaný altán na Grabštejně historicky řemeslně zhotovenými venkovními lavičkami pro návštěvníky hradu.
- Ředitel Centra vzdělanosti Libereckého kraje Martin Ditrich, seznámil přítomné s tím, že v průběhu roku došlo k přestěhování CVLK do budovy Science centra iQLandia v centru Liberce. CVLK zůstává servisní organizací pro další vzdělávání dospělých a pro projektové aktivity škol. CVLK je zapojeno do několika širších vzdělávacích projektů. Nově byla zahájena realizace samostatného projektu CVLK Podpora technického vzdělávaní v mateřských školách. Jeho hlavním cílem je podpora profesního rozvoje učitelů mateřských škol v oblasti podpory polytechnického vzdělávání a osobnostní rozvoj. Pedagogové se seznámí se vzdělávacími polytechnickými pomůckami, které mohou následně využít ve výuce.
- Hejtman Libereckého kraje Martin Půta, ještě jednou pozdravil přítomné a potvrdil, že zájem Libereckého kraje o kvalitní vzdělávání, profesní orientaci i zaměstnanost lidí je jednou ze dvou hlavních priorit kraje. Za uplynulý rok Liberecký kraj podle svých možností posílil

financování běžného provozu i rozvoje škol, školních i mimoškolních aktivit škol i dalších vzdělávacích, zájmových i sportovních organizací. Společné vize, s nimi související cíle i existující problémy je nutné i nadále posuzovat a řešit průběžně a uvážlivě v dialogu se všemi, kterých se cíle i potřebná opatření dotýkají. Unáhlenost spočívající v nedodržení této zásady vede ke zbytečným problémům. Dobrá řešení problémů se rodí tam, kde se lidé chtějí a umějí poslouchat a tam, kde jsou brány v úvahu i protinázory.

- Organizátor setkání Jiří Týř připomenul, že vzdělanost a sociální adaptovanost lidí je jednou ze základních podmínek konkurenceschopnosti a prosperity lidí, firem i regionu. Vzděláváním zahajujeme i uskutečňujeme tzv. inovační cyklus *vzdělávání – výzkum – vývoj – inovace.* Do vzdělávání a motivace lidí je potřeba účelně investovat peníze i pracovní energii.
- V závěru společné diskuse hrádecký starosta Josef Horinka zdůraznil potřebu dávat při hledání cest k dobrému vzdělávání příležitost k vyjádření a iniciativě těm, kdo pro to chtějí a umějí něco udělat. Poděkoval všem účastníkům setkání za podněty z jejich diskuse, které přispívají vyváženosti pohledů na řešení problému ve vzdělávání a také k posílení praktického významu vzdělávání v podmínkách kraje i euroregionu.

Celkový závěr setkání je možné i letos shrnout do tří odstavců:

- Je potřebné dál pomáhat navazování osobních kontaktů a spolupráce nejen mezi představiteli organizací, ale především mezi lidmi společných zájmů. Nikoli zájmy organizací, ale zájmy lidí lidi opravdu sbližují. Pro setkávání lidí společných zájmů je stále potřebné všemi prostředky vytvářet další nové a lepší možnosti. K posílení mezinárodní spolupráce a potřebných je potřebné vytvářet vzájemně se doplňující zrcadlové projekty s kladnými synergickými účinky na co největší počet lidí.

- Malé Trojzemí a jeho bezprostřední okolí poskytují mnoho dobrých příležitostí těm, kdo chtějí, aby jejich aktivity nezapadly do šumu velkoměstského života v Liberci. Hrad Grabštejn, Kristýna, nové hrádecké multifunkční centrum, chrastavská muzea, ubytovací, stravovací a zejména velký kulturní a rekreační potenciál celé oblasti – to vše umožňuje uskutečnit v české části Malého Trojzemí některé věci mnohdy lépe než například v Liberci. Blízkost Žitavy, Bogatyně, Zhořelce a Budyšína umožňuje dát setkáním bezprostředně příhraniční charakter.

- Pro zlepšení kvality vzdělávání včetně dnes aktuální renesance technického vzdělávání je potřebné umožňovat častější pravidelná setkávání vzdělavatelů se zastupiteli, sociálními a příhraničními partnery a nelze přitom zapomínat na překonávání jazykových bariér v Trojzemí Nisa a na navazování osobních a kulturních kontaktů. K tomu je potřebné vytvářet a realizovat větší systémové projekty, které do škol, k jejich žákům a učitelům, přivedou evropské peníze organizačně i administrativně jednodušším způsobem.

Partnery letošního novoročního setkání na Kristýně byli Josef Horinka, starosta Hrádku nad Nisou, Vladimír Ort, jednatel vzdělávací agentury Kustod Český Lípa, Martin Půta hejtman Libereckého kraje, Tomáš Princ, ředitel SŠSSD Liberec a Josef Šorm, ředitel SPŠSEaVOŠ Liberec.

Hrádek n. N., 10.1.2015

Kontakt:

Jiří Týř, Hrádek n. N., Nisou, tel. 603 162 337, e-mail: tyrjir@gmail.com

Odkazy:

Fotografie z 15. Novoročního setkání - http://hradekcz.zonerama.com/Album/532856

Koncepce vzdělávání v Libereckém kraji s ohledem na Technické vzdělávání - příspěvek z 6. Euroregionální konference Budoucnost díky vzdělávání 2014-06-17

http://www.pontes-pontes.eu/fileadmin/userfiles/files__de__neu/Veranstaltungen/140812__ppt__Tyr__EK__2014.pdf

Chtít, umět a moci - http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=6&akce=clanek&id=26&jmeno=&heslo=

Prevence v Trojzemí - (nejen) tisková zpráva

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=6&akce=clanek&id=32&jmeno=&heslo=

HLAVNÍ CÍLE PROJEKTU LUŽICE A EU

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=9&akce=clanek&id=241&jmeno=&heslo=

Euroregion Nisa: Výjezdní zasedání podvýboru VEI - Lužice a EU

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=9&akce=clanek&id=242&jmeno=&heslo=

Deutsch:

Wollen, Können, Dürfen

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=6&akce=clanek&id=51&jmeno=&heslo=

Prävention im Dreiländereck - (nicht nur) Pressemitteilung

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=6&akce=clanek&id=52&jmeno=&heslo=

EUROREGION NISA/ NEISSE/ NYSA - "Die Lausitz und die EU"

http://www.dts.cz/cgi-bin/dts/dts.fcgi?stranka=3&kategorie=9&akce=clanek&id=245&jmeno=&heslo=

o přístup